

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap. 23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

**Informare privind participarea Deputatului Dr. Aurel Vainer,
la Întâlnirea de Comemorare a 70 de ani de la tragedia vasului "Struma"
(Knesset, Ierusalim, Israel)**

Parlamentul României
Camera Deputaților

R.P. Nr. 212 din 05.03.2012

În baza invitației personale primite din partea Domnului Danny Danon, Membru al Knesset-ului și Președinte al Comitetului pentru Imigrare, Absorbție și Afaceri ale Diasporei, și a aprobării Biroului Permanent al Camerei Deputaților nr. 77 din 13.02.2012, am participat la Ceremonia de Comemorare a 70 de ani de la tragedia vasului "Struma".

Evenimentul a avut loc în 22 februarie a.c., la sediul Knesset-ului (Parlamentul Statului Israel), fiind organizat de Comitetul pentru Imigrare, Absorbție și Afaceri ale Diasporei, în parteneriat cu Ambasada României în Israel și reprezentanți ai organizațiilor evreilor originari din România, sub înaltul patronaj al Domnului Reuven Rivlin, Președintele Knesset-ului.

Ulterior, Programul meu a cuprins participarea la Ședința în plen a Knesset-ului, la dezbaterile punctului "Tragedia Struma".

În Mesajul său, Domnul Reuven Rivlin, Președintele Knesset-ului, a spus : "Astăzi, din negura timpului, când știm cu adevărat crimele trăite de evreii din Europa în timpul Holocaustului, scufundarea vasului Struma poate avea un impact mai scăzut. Dar în acel moment, când Comunitatea Evreilor care trăia în Palestina nu își putea imagina încă ororile ce aveau loc în Europa iluminată, tragedia acestui vas a fost un eveniment extraordinar într-o istorie a apatiei, a indiferenței și a vinei colective a Puterilor Europene, care au obstrucționat conștient toate încercările de salvare a refugiaților neajutorați."

Președintele Comitetului pentru Imigrare, Absorbție și Afaceri ale Diasporei, Domnul Danny Danon, MK, a adăugat că importanța acestui memorial nu este doar comemorarea victimelor, dar și reamintirea indiferenței care a permis această tragedie să aibă loc."

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 05.03.2012

Nr. 212

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap.23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Câteva observații și aprecieri personale :

- Excelența Sa, Dl. Edward Iosiper – Ambasadorul României în Israel a prezentat o intervenție remarcabilă, ca mesaj și conținut
- Intervenția subsemnatului (susținută în rezumat, în limba engleză) a fost bine recepționată.
- În alte intervenții care au fost susținute de vorbitori din Israel, s-a relevat legătura tradițională care există între evreii români originari din România și țara natală, fără a fi ignorate suferințele din anii Holocaustului și traumele suferite în perioada comunistă.
- Președintele Knesset-ului, Dl. Reuven Rivlin și Președintele Comitetului pentru Imigrare, Absorbție și Afaceri ale Diasporei, Dl. Danny Danon au scos în evidență recunoașterea de care se bucură evreii originari din România și contribuția lor la dezvoltarea și modernizarea Statului Israel.
- Prezența la acțiunile sus menționate a unui reprezentant al Parlamentului României a fost bine apreciată și semnificativă.
- În afara celor două evenimente, din contactele avute cu Dl. Danny Danon, MK, și Dl. Ilad Gilon, MK, (originar din România, care a vizitat Parlamentul României în 2010), s-a exprimat dorința stabilirii în viitorul apropiat a unei colaborări între Knesset și Parlamentul României.

Cu deosebită stimă și înaltă considerație,

Dr. Aurel Vainer – Deputat

Anexă : Forma integrală a mesajului meu, transmis către Knesset, la Comemorarea Tragedie vasului Struma.

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap.23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Mesajul Domnului Deputat Dr. Aurel Vainer,

Nr. 4/29.11.2012

Președinte al Federației Comunităților Evreiești din România,

la Comemorarea tragediei vasului Struma

(Ierusalim, 21 februarie 2012)

Stimate Domnule Președinte al Comitetului Knesset-ului pentru Imigrare,
Absorbție și Afaceri din Diaspora,

Distinși reprezentanți ai Ministerului Educației, ai Ministerului pentru
Afacerile Pensionarilor și de la Yad Vashem,

Distinși reprezentanți ai organizațiilor evreilor originari din România,
trăitori în Israel,

Onorată audiență,

Am primit cu plăcere invitația care mi-a fost adresată de Domnul Danny
Dannon, Membru al Knesset-ului și Președinte al Comitetului pentru
Imigrare, Absorbție și Afaceri din Diaspora, de a participa ca invitat la
reuniunea dedicată, în Knesset, comemorării unui fapt dramatic întâmplat
cu 70 de ani în urmă evreilor din România, atunci când îmbarcați pe vasul
Struma au sperat să ajungă în Țara Făgăduinței, în Eretz Israel.

Vă mulțumesc tuturor pentru organizarea evenimentului, pentru invitarea
mea și bine-nțeles pentru participarea dumneavoastră.

Îngăduiți-mi, vă rog, să prezint intervenția mea, într-o ordine succesivă,
pentru a ne aminti cu pioșenie despre cei 769 de evrei refugiați din
Holocaustul desfășurat pe teritoriul României, care și-au pierdut viața pe
vasul Struma.

**Birou
Parlamentar**

**Deputat
Aurel Vainer**

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap. 23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Mesajul meu va încerca să prezinte :

- Faptele, inclusiv structura de vârstă a celor aflați pe vas
- Vinovații și cauzele tragediei

După aceea, voi încerca să răspund la următoarele întrebări :

- De ce au plecat?
- De ce s-a întâmplat tragedia, în felul în care s-a întâmplat?
- Care a fost comportamentul puterilor implicate în tragedia Struma (România, Turcia, Anglia, URSS)?

În sfârșit, voi încerca să prezint învățămintele despre această mare tragedie evreiască a naufragiului vasului Struma, cu 70 de ani în urmă, în apele învolburate ale Mării Negre. Așadar, voi continua, prin a concretiza elementele mai sus prezentate.

Mai întâi de toate, nu pot să nu încadrez evenimentul Struma în ceea ce consider eu că este relația dintre poporul evreu și istorie. Mai concret, poporul evreu are o istorie de 5772 de ani fiind, astfel, o dovadă puternică pentru prezența noastră îndelungată în istoria lumii.

În acest lung răstimp, poporul evreu a construit fapte de istorie care au însemnat multe lucruri pozitive, evidente, dar și a suferit mult în istorie. În Tanakh și în Talmud se găsesc multe referințe de acest gen. Dar, numeroase sunt pildele, dovezile, că poporul evreu a învins în istorie. Sintagma "Am Israel Chai" este mai adevărată decât oricând, iar marea victorie din 1948, când s-a reconstituit Statul Israel și existența sa, cu multiple realizări și preocupări pentru viața și viitorul fiilor săi, dar și al omenirii, este cea mai bună dovadă.

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap. 23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Acum, să începem cu începutul tragediei, o tragedie care nu are numai o dată - 12 decembrie 1941, ci se întâmplă într-un interval până la 24 februarie 1942.

Vasul *Struma*, a plecat din portul Constanța pe data de 12 decembrie 1941 spre Palestina, care atunci se afla sub Mandat Britanic. Vasul a fost izolat sub carantină la Istambul, deoarece autoritățile engleze și turce nu au vrut să primească refugiații. Pe data de 24 februarie 1942, vasul a fost remorcat și trimis înapoi în Marea Neagră, apoi torpilat și scufundat de un submarin sovietic. Din această tragedie nu a supraviețuit decât un singur om - David Stoliar, de 18 ani, din București

În structura de vârstă a pasagerilor de pe *Struma* figurau copii până la 15 ani (10,9%), adolescenți între 16-17 ani (2,3%), persoane de vârste variate între 18-45 ani (75,4%), peste 45 de ani (11%). De reținut este și faptul că odată cu plecarea din Portul Constanța pasagerii și-au pierdut cetățenia română, dar inițial au fost cetățeni ai unui Stat dușman SUA și Marii Britanii, în timp ce Turcia era un stat neutru.

Mai sunt de reținut și următoarele. Durata călătoriei de la Constanța la Istambul a fost de 4 zile, deși normal trebuia să dureze 12-14h. Vasul *Struma* a fost ancorat într-un port mic din Bosfor (Buyukdere), fiind pus în carantină, cu toți pasagerii rămași la bord. Situația de pe vas a fost infernală, datorită în principal supraîncărcării vasului, a lipsei alimentelor și a celorlate produse necesare vieții. Abia după 10 zile de la ancorare s-au putut aduce alimente, apă și medicamente, grație ajutorului trimis de evreii din America.

Pentru a se îmbarca pe vasul *Struma*, 769 de evrei au plecat din Gara de Est (Obor), la data de 7 decembrie 1941 pe ruta București - Constanța.

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap.23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Vasul *Struma* trebuia scos din uz de multă vreme, acesta fiind construit în Newcastle – Anglia, în anul 1877. În anii '30 el a fost folosit la transportul de mărfuri pe Marea Neagră. Mai apoi, vasul este cumpărat în 1940 de un armator grec, Jean Pandelis, în scopul de a transporta evrei în Palestina. Vasul era înmatriculat în Panama și aparținea companiei grecești „Singros”, aceasta fiind reprezentată în România de „Agenția Maritimă Ștefan D'Andrea & Jean Pandelis”. Nava se afla într-o stare extrem de proastă, iar motorul acesteia funcționa doar la jumătate din capacitate. În mod normal vasul putea transporta în jur de 100 – 120 de persoane.

Odată ajunși la Constanța, pasagerii au fost coborâți din tren, iar platforma de debarcare a fost încercuită de Poliție și Armată, de autoritățile vamale și portuare. De-a lungul perchezițiilor se vor comite multe abuzuri. Fiecare emigrant avea dreptul la un bagaj de 20 kg, un rucsac cu lucruri personale, trei schimburi de lenjerie, trei perechi de încălțăminte, șase cămăși de zi și trei de noapte, două costume de haine, un palton și un pardesiu. Banii, bijuteriile și alte bunuri sunt interzise. La vămuire asistă și un funcționar al Băncii Naționale.

Pe vapor se aflau evrei care au plătit biletul de călătorie la un preț exorbitant la vremea aceea (1000\$), cei mai mulți cu studii superioare, medici, avocați, ingineri, economiști și de asemenea negustori, elevi și studenți, iar ca proveniență teritorială acești evrei erau mai cu seamă din Bucovina, Moldova și Basarabia.

Responsabilitățile pentru tragedia vasului au fost multiple. Pe de o parte, regimul guvernului Antonescu, care prin legile antisemite promulgate a împins populația evreiască spre emigrare, pe de altă parte guvernul Marii Britanii care interzicea evreilor debarcarea în Palestina, și nu în ultimul rând indiferența autorităților turce.

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap.23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Abia în anii '60 au apărut documente care atestă acțiunea unui submarin sovietic în zona respectivă. După anul 1991, deschizându-se arhivele, lucrurile se lămuresc și cazul este elucidat, nava *Struma* fiind torpilată de submarinul clasa „Știuca” SC-213. În anul 1999 s-a descoperit epava vasului la 5 km nord de țărmul Turciei, la adâncimea de 90 m, după indicațiile singurului supraviețuitor, David Stoliar.

Opțiunea călătorilor de pe *Struma*, a acestor evrei deznădăjdiți care trăiau sub imperiul legilor antievreiești discriminatorii din România, aflată sub regimul Antonescu, se considera că putea fi doar emigrarea, fără a neglija însă ca motivație și opțiunea sionistă a reîntoarcerii în Eretz Israel.

Ion Antonescu a acceptat, în principiu, ideea emigrării evreilor, văzând în aceasta o cale de a realiza obiectivul său: o Românie fără evrei. Astfel, mai multe nave cu evrei pleacă spre Palestina din porturile românești. Unele pornesc cu acordul autorităților, altele clandestin.

În evenimentul naufragiului vasului *Struma* au fost implicate țări ca România, Marea Britanie, Turcia și în final Uniunea Sovietică. Comportamentul lor la modul general a fost de nesprijinire a evreilor și a ajungerii lor în Eretz Israel.

Respectiv :

- România nu s-a străduit să sprijine cu adevărat plecarea din țară a acestor evrei de pe *Struma*, în condiții tehnice și umane normale. Nu s-a verificat corespunzător vasul *Struma*, s-a autorizat plecarea acestui vas cu o încărcare de 5-6 ori peste cea tehnic permisă, evreii de pe vas au fost supuși diferitelor complicații birocratice, de depozitare de avutul lor, de limitare a greutății bagajelor fiecărui pasager (doar 20 de kg).

- Marea Britanie nu a acordat permisele de intrare în Eretz Israel, știut fiind că Mandatul Britanic era cel care guverna în Palestina, în special din dorința de a nu deranja populația arabă.
- Turcia a manifestat multă indiferență și o reacție neprietenoasă față de cei veniți cu vasul Struma, aflați în carantină în Bosfor.
- Flota sovietică care a trimis torpila și a lichidat vasul Struma cu pasagerii săi evrei, dornici să ajungă în Eretz Israel.

A fost un final tragic, în care răspunderile au fost multiple, a fost o pagină de istorie deosebit de tristă și dureroasă pentru poporul evreu care nu poate și nu trebuie să fie uitată.

Am în față cartea lui Mihai Stoian "Ultima cursă – de la Struma la Mefkure", care începe cu atât de jignitoare și insultătoare formulă "Jidane, la Palestina", arătând că, de aceea, evreii au dorit cu ardoare și disperare a pune piciorul pe pământul străbun în țara făgăduintei, promisă de Dumnezeu când I s-a înfățișat lui Moise : "Du-te și strânge laolaltă pe bătrânii lui Israel și spune-le "Domnul Dumnezeuul strămoșilor voștri mi s-a arătat mie, Dumnezeul lui Abraham, a lui Isaac și a lui Iacob și mi-a zis : "V-am cercetat pe voi de aproape și am văzut câte vi se fac vouă în Egipt. Drept aceea am hotărât să vă scot pe voi din jalea Egiptului și să vă duc în țara caananiților, a hetiților, a amoriților, a pereziților, a hevitorilor și a iebușiților, într-o țară unde curge lapte și miere".

În zilele chinuitoare, disperate, ale conflagrației mondiale, această înjurătură, devenită clasică în epocă, ajunsese, paradoxal, să sune ca o încurajare, ca o urare de drum bun, ca o unică și salvatoare soluție.

Birou
Parlamentar

Deputat
Aurel Vainer

Blvd. Regina Elisabeta nr. 63, sc. C, et. 6, ap.23, Sector 5, 050015, Bucuresti
www.aurelvainer.ro | aurel.vainer@cdep.ro

+40.742.233.573 mob +40.21.314.77.44 tel
+40.21.313.10.28 fax

Adevărul obiectiv, simplu și tragic, însemna ca era greu să ajungi în anii '40 în Țara Făgăduinței. Cei care se încumetau să înfrunte cascada de riscuri, toate adversitățile, toate disperările, își pierdau de multe ori viața. Desigur, așa cum arăta Elie Wiesel : “nu toate victimele erau evrei, însă toți evreii erau victime”.

Din realitatea atât de tragică a naufragiului vasului Struma, desprindem o concluzie universal valabilă : istoria lumii este alcătuită din pagini bune și pagini rele, din evenimente care exprimă bucurie dar și din altele care aduc tristețe și îndurerare. Tragedia vasului Struma a fost o astfel de pagină, care în afară de sfârșitul atât de dureros al despărțirii de viață a circa 800 de evrei din România, în adâncurile Mării Negre, datorită nepăsării, lipsei de umanism, a situării pe primul loc a intereselor politice, a însemnat uitarea unui fapt deosebit de important : “viața unui om valorează cât viața omenirii în întregul ei”.

Din această tragedie umană se desprinde concluzia că prin educație continuă și rememorare se poate induce spre populația din cele mai diferite segmente, constituite pe elemente etnice, naționale și de alt fel, nevoia de a cunoaște cât mai bine lucrurile întâmplate, cu sfârșit tragic, spre a nu se repeta nicicum și niciunde în viitor asemenea tragedii.

De reținut, în final, că un monument al victimelor a fost ridicat în cimitirul evreiesc din Șoseaua Giurgiului - București, iar un memorial *Struma* există și în orașul Holon din Israel alături de o statuie la intrarea în portul Ashdod.

Deputat Dr. Aurel Vainer
Președinte al Federației Comunităților Evreiești din România